

af forffjellige ærede Medlemmer her i Salen til Lovforslaget stillede Vædringsforslag.

S. M. Petersen: Jeg har ikke været saa heldig at blive forstaaet af den høitærede Kirke- og Underviisningsminister, og jeg skal derfor søge at gjøre mig forstaaelig; om jeg er saa heldig at blive forstaaet, er jo en anden Sag. Grunden, hvorfor jeg ikke kan forstaae de Betragtninger og Følelser, hvortil der mange Gange under denne Sags Behandling har været apelleret, er omtrent følgende Betragtning. Naar en Geistlig efter at være bleven ordineret — før er han vel ikke Geistlig i Ordets egentlige Forstand — frit og ubindret kan tale f. Ex. om at bygge et nyt Dannevirke og en Bro over Eideren af Ligt eller bruge andre lignende Udtryk, og det selv i geistlig Ornat, og dette ikke kan faare, men gaaer upaataalt hen, saa kan jeg ikke see rettere, end at den, der kan tale saaledes og finde dette passende og rigtigt, ogsaa maa kunne finde det passende, at Præsten selv deeltager i det, han opfordrer Andre til at være med til. Dette er min Hovedbetragtning. Derjom de Geistlige fra det Dieblif, de ere ordinerede til Geistlige, bleve, om jeg saa maa sige, ganske andre Væsener eller Mennesker, end de før have været — hvad jeg forøvrigt ikke gjør Fordring paa, thi det er for Meget at forlange — saa kunde jeg forstaae, at man vilde have dem fritagne for at være Soldater, men jeg kan ikke forstaae det, saaledes som Forholdet nu er. — Naar man forøvrigt taler om, hvad der strider imod Følelsen, da maa jeg sige, at det strider haardt imod min Følelse at være Soldat, men Pligten maa lue Følelsen; det strider, som sagt, haardt imod min Følelse, at man skal være i den beklagelige Nødvendighed at gaae hen at slyde sin uskyldige Næste ihjel for at faae Fred i Huset. Dette kan knuge og krænke min Følelse i højste Grad, men Pligten staar over Følelsen, og naar Pligten skal beherske Følelsen hos alle Andre, saa maa den ogsaa gjøre det hos denne ene Stand. — Det ærede Medlem her foran (Berg) har søgt at overbevise mig om, at jeg har taget feil i, hvad jeg før yttrede, men jeg tror ikke, at det ærede Medlem var

meget heldig i sin Fremstilling. Det, han fremstillede, var vistnok rigtigt, men jeg har ikke henviist til nogen Betænkning over en anden Lov. Jeg har stadig henviist til den Ordverel, der er gaaet forud for Vedtagelsen af Loven om Hærens Ordning, men under denne har jeg sandelig ikke hørt Tale om nogen anden Undtagelse end den, at der skulde være Stillingstilladelse i et begrændset Tidrum. Dette har jeg sagt, og det gjentager jeg. Kan det ærede Medlem bevise mig, at nogen af dem, der have talt saa stærkt og ivrigt for at faae Loven om Hærens Ordning vedtagen her i Thinget, har fremfat nogenstahelt anden Undtagelse, saa har jeg Ret; men ved at henvise til en Betænkning over en anden Lov, som forøvrigt ikke dengang kom ret langt, tror jeg rigtignok ikke, at man kan tilbagevise, hvad jeg tidligere har sagt.

J. A. Hansen: Den høitærede Justitsminister yttrede før blandt Andet, at saavel Landstinget som Folkethinget efter hans Formening maatte kunne gaae ind paa Regjeringens Forslag, idet han meente, at de begge derigjennem vilde faae, hvad de tilstræbte. Dette kan jeg slet ikke indsee. Hvad er det, Landstinget tilstræber? Det er, at en ordineret Mand skal være fri for at være Soldat. Hvad er det, Folkethinget tilstræber? Det er, at en ordineret Mand ligesaa lidt skal være fri for at være Soldat, som enhver Anden; han skal efter de almindelige Bestemmelser i Bærnepligtsloven ogsaa kunne blive Soldat. Nu forekommer det mig, at det er umuligt ved nogetstahelt Forslag at tilfredsstille disse to modsatte Betragtninger. I Regjeringens Forslag er Landstingets Anskuelse fyldestgjort, efter dette vil den Geistlige ikke blive Soldat; men Folkethingets Anskuelse er jo skudt tilside, fuldstændig underkjendt, idet Regjeringen kommer her og siger: efter Lovforslaget skal en geistlig Mand ikke kunne blive Soldat; altsaa er det en fuldstændig Tilsideættelse af Folkethingets Mening. Jeg vil derfor gjøre opmærksom paa, at den høitærede Justitsminister ved sit Forslag kun opnaar at tilfredsstille det ene Thing, men hans Forslag gaaer ligesaafuldt imod det andet Thing, som